

K Ö N Y V E K

LÁZÁR GYÖRGY: 'A MAGYAR NEVELÉSTUDOMÁNY FELADATAI A SZOCIALIZMUS ÉPÍTÉSÉBEN. (Szikra.)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének köznevelésügyünkkel kapcsolatos határozata óta jelentékeny fejlődés tapasztalható köznevelésünk és neveléstudományunk területén. Az ellenséges elméletek és kártevők leleplezésekor megmutatta a Párt a köznevelés szocialista céljait és módszereit. Ebben a leleplező kritikai munkában jelentős szerepe volt Lázár György elvtársnak, 'Akadémiánk munkatársának, akinek a napokban megjelent könyve igen hasznos olvasmány nevelőink, nevelésügyi szakembereink számára.

Lázár György könyvének első része csekély kiegészítésekkel tartalmazza azt az átütő kritikai élel megírt cikkét, amelyet a magyar pedológia és ennek főképviseelője, Mérei Ferenc munkájával kapcsolatban írt. a Társadalmi Szemle ezévi évfolyamában. A pedológus Mérei még 1948-ban megjelent közleményében is a burzsoa tesztvizsgálatok eredményére hivatkozva merészelt írni a dolgozó osztályok gyermekeinek alacsonyabb értelmi színvonaláról. Lázár György Mérei „Önbírálatát“ és a pedológiát részletesen elemezve kimutatja, hogy Mérei és a magyar pedológia szemben állt a forradalmi elmélettel, mert a szocializmus építésében az imperializmus egyik elméletének legfőbb propagálója volt.

A kötet másik fele a szerzőnek azt a tanulmányát tartalmazza, amelyet a magyar nevelésügy mai helyzetével és feladataival kapcsolatban írt s amely, mint előadás az Akadémián is elhangzott. A Párt köznevelésünkkel kapcsolatos határozata után nem beszélhetünk a nevelés frontján vívott harc ellanyulásáról, hanem éppen ellenkezőleg, a harc kiélesedéséről, hiszen a Párt útmutatása nyomán kell felszámolnunk a mult minden káros pedagógiai elméletét és kell megtanulnunk szocializmust, kommunizmust építő nevelőkként dolgozni és gondolkodni. Ebben a mult elleni küzdelemben és a jövő felé való törekvésben, nevelésügyi téren alapos eligazítást ad a szerző tanulmánya. Szerző megmutatja a feltételeket, melyek szükségesek az előtűnk álló köznevelési feladatok megoldásához. Szükséges, hogy neveléstudományunk pártszerű legyen, hogy munkáját áthassa a pártyszerűség szelleme. Neveléstudományunk „tanuljon nevelni a Párttól. A Párt a legnagyobb nevelő. A kommunista pár-

tok neveik ma új életre az emberiséget. Senki és semmi nem tud egyes embereket és egész tömegeket olyan mélyrehatóan átforgatni, mint a Párt. Neveléstudományunknak meg kell tanulnia a Párton kívül, más feltételek közt folyó nevelésre megfelelő változtatásokkal alkalmazni a legnagyobb nevelési munkát: a Párt nevelőmunkáját és meg kell tanítania erre a nevelési gyakorlatot is“, írja a szerző (66. old.)

Szükséges továbbá, hogy nevelésügyünk kövesse a szovjet pedagógia iránymutatását, teremtsen meg az elmélet és gyakorlat egységét s használja fel a haladó nemzeti és nemzetközi pedagógiai hagyományok tapasztalati kincsét. Mai magyar pedagógiánkban még sok a bizonytalanság, de az a tény, hogy nevelőink zöme népi demokráciánk szolgálatába állott, biztosíték arra, hogy e szempontok szerint kialakuljon hazánkban is a szocialista és kommunista nevelés nagyszerű rendje.

A szerző könyvében külön-külön foglalkozik a neveléstudomány egyes területeivel, a neveléslelektan, a nevelésemélet, az oktatás, a neveléstörténet kérdéseivel. Minden területen van értékes mondanivalója és megszívlelendő megjegyzése. Igen jelentősek tömör lélektani megállapításai, mert nálunk éppen a lélektan terén igen nagy bizonytalanság uralkodik. De ez érthető is, hiszen nálunk a burzsoa lélektan volt minden lélektani munka egyetlen elméleti alapja, a burzsoa lélektan, a pszichologizmus pedig hatékonyan képviselte a kapitalizmus, imperializmus érdekeit.

Lázár György kötete jelentős megállapításokat, útmutatásokat tartalmaz nevelésügyünk mai helyzetében, ezért ajánljuk azoknak, akik a nevelés elméletével és gyakorlatával foglalkoznak.

KIRÁLY JÓZSEF

NINA POPOVA: AZ URALI FUTAR. (Uj Magyar Könyvkiadó.)

Öt novella a szovjet nép hősi korszakából: a Nagy Októberi Forradalomból és a Honvédó Háborúból. Jellemző részletek, egy-egy élénk varázsolt eleven valóság. Küzdelmek, amelyekben az egyéni sors elválaszthatatlanul olvad bele az egész nép sorsába.

A polgárháborút legteljesebben az „Olga néni“ c. novella tükrözi. Olga néni a kulákok kizsákmányolásától nyugó parasztasszony volt 1919-ig, amikor kitört a forradalom. Öntudatlan sze-